

KANCELARIA SENATU
BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Biuletyn Parlamentarnego Zespołu
ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

MARZEC 2012

Spis treści

I. Informacja o przebiegu 1. posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	3
II. Informacja o przebiegu posiedzeń Podkomisji stałej ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w dniach 11.01.2012 r. i 15.02.2012 r.	5
III. Wybrane konferencje i seminaria dotyczące kondycji i perspektyw rozwoju trzeciego sektora w Polsce.....	13
IV. Program posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w dniu 14.03.2012 r.	17

Opracowanie:

Marzena Krysiak

Biuro Komunikacji Społecznej

tel. 022 694-94-43

e-mail: ngo@nw.senat.gov.pl

**INFORMACJA O PRZEBIEGU 1. POSIEDZENIA
PARLAMENTARNEGO ZESPOŁU DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**

15 lutego 2012 r. odbyło się 1. posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Porządek obrad pierwszego posiedzenia Zespołu obejmował następujące punkty:

1. Przyjęcie deklaracji założycielskiej i członkowskiej oraz ich podpisanie.
2. Przyjęcie regulaminu Parlamentarnego Zespołu.
3. Wybór Prezydium Zespołu.
4. Uzgodnienie głównych kierunków działania Zespołu.

Spotkanie otworzył marszałek Senatu Bogdan Borusewicz. Część proceduralną posiedzenia poprowadził senator Witold Gintowt-Dziewałtowski, sekretarz Zespołu poprzedniej kadencji. Członkowie Zespołu w głosowaniach jawnych przyjęli deklaracje założycielską i członkowską, regulamin Zespołu i wybrali Prezydium Zespołu.

W skład Prezydium Zespołu wchodzi: przewodniczący, 4 wiceprzewodniczących oraz sekretarz. Przewodniczącym Zespołu został marszałek Senatu Bogdan Borusewicz. Funkcję wiceprzewodniczących pełnią: senator Mieczysław Augustyn, poseł Krzysztof Michałkiewicz, poseł Sławomir Piechota oraz poseł Tadeusz Tomaszewski. Sekretarzem Zespołu został senator Witold Gintowt-Dziewałtowski.

W drugiej części spotkania przewodniczący Zespołu przedstawił najważniejsze efekty prac Zespołu działającego w poprzedniej kadencji ze szczególnym uwzględnieniem tych zagadnień, które powinny być kontynuowane. Są to m.in.:

- prace nad inicjatywą ustawodawczą o petycjach,
- poszerzenie zwolnienia z VAT przy przekazywaniu żywności na rzecz organizacji pożytku publicznego o grupę dystrybutorów żywności,
- zmiana przepisów regulujących funkcjonowanie stowarzyszeń,
- mechanizm funkcjonowania 1% podatku dochodowego przekazywanego na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Szczegółowy plan prac Zespołu zostanie przygotowany po zasięgnięciu opinii organizacji pozarządowych.

**INFORMACJA O PRZEBIEGU POSIEDZEŃ
PODKOMISJI STAŁEJ DS. WSPÓLPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W DNIACH 11.01.2012 R. i 15.02.2012 R.**

**INFORMACJA O PRZEBIEGU POSIEDZENIA
PODKOMISJI STAŁEJ DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W DNIU 11.01.2012 R.**

W pierwszej części posiedzenia w dniu 11 stycznia 2012 r. Krzysztof Więckiewicz dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przedstawił założenia i priorytety Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na rok 2012.

Zmiany zaproponowane w Programie Operacyjnym FIO na rok 2012 r. polegają na:

- 1) wprowadzeniu dwóch komponentów: regionalnego i wolontariatu długoterminowego
- 2) obniżeniu kwoty maksymalnej dotacji z 300 tys. zł do 200 tys. zł. Ideą tych zmian było zwiększenie ilości dofinansowanych podmiotów:
  - dla projektów „jednorocznych”: od 10 tys. zł. do 200 tys. zł
  - dla projektów „dwuletnich”: od 20 tys. zł. do 200 tys. zł (minimalna dotacja w danym roku musi wynosić nie mniej niż 10 tys. zł).

Wyjątek stanowi komponent regionalny w Priorytecie II, w którym wysokość wnioskowanej dotacji dwuletniej wynosi od 400 tys. zł do 500 tys. zł. Dla projektów z komponentu wolontariatu długoterminowego w Priorytecie I wysokość wnioskowanej dotacji dwuletniej wynosi 500 tys. zł.

Dopuszcza się możliwość dofinansowania projektów:

- jednorocznych (realizowanych wyłącznie w roku 2012 i trwających maksymalnie 7 miesięcy)
- dwuletnich (tj. rozpoczynających się w 2012 roku i zakończonych we wrześniu 2013 roku, czyli trwających maksymalnie 16 miesięcy).

Termin rozpoczęcia zadania dla projektów jednorocznych i dwuletnich rozpoczyna się 1 czerwca 2012 r. Nieprzekraczalny termin zakończenia zadania dla projektów jednorocznych to 31 grudnia 2012 r., a dla projektów dwuletnich to 30 września 2013 r. W przypadku projektów z komponentu regionalnego możliwe są tylko projekty dwuletnie (realizowane do 30 września 2013 r.).

3) wprowadzeniu nowych kryteriów strategicznych

Kryteria strategiczne zostały ustalone dla wszystkich Priorytetów. Spełnienie danego kryterium ma skutkować przyznaniem dodatkowej liczby punktów na etapie oceny

merytorycznej: 6 pkt za I kryterium i po 3 pkt w wypadku kryteriów II, III i IV. Spełnienie kryteriów strategicznych oznacza przyznanie premii punktowej (maksymalnie 15 punktów). Premia może zostać przyznana wyłącznie ofertom ocenionym pozytywnie na etapie oceny merytorycznej. Oznacza to, że projektowi, który otrzymał od eksperta mniej niż 59 punktów, nie będą przyznawane kryteria strategiczne. Spełnienie kryteriów strategicznych nie jest obowiązkowe do zakwalifikowania projektu do dofinansowania i realizacji. Łączna liczba punktów, jaką może maksymalnie otrzymać oferta wynosi 215 punktów. Kryteria strategiczne nie są brane pod uwagę w przypadku komponentów.

Ponadto zaproponowano zmianę systemu ocen - w systemie oceny ofert na 2012 rok przyjęto, że liczba ekspertów oceniających projekt będzie uzależniona od wartości dotacji, a nie wartości projektu:

- projekt o wartości do 200 tys. – będzie oceniać 2 ekspertów;
- komponent regionalny w Priorytecie II – będzie oceniać Zespół Oceny Projektów;
- komponent wolontariatu długoterminowego w Priorytecie I – będzie oceniać Zespół Oceny Projektów.

W drugim punkcie posiedzenia Maria Kalinowska zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych oraz Grzegorz Mróz zastępca dyrektora Departamentu Administracji Podatkowej w tym resorcie, przedstawili informację na temat 1– procentowego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanego organizacjom pożytku publicznego w 2010 roku.

Z przedstawionych danych wynika, że wnioski o przekazanie 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego w 2010 r. złożyło 10 134 625 podatników, co stanowi ponad 38% uprawnionych.

Liczbę podatników (wnioskodawców) przedstawiono w podziale na rodzaje składanych przez nich zeznań podatkowych:

- 9 756 067 osób, – 39% podatników rozliczających się zgodnie z PIT-36, PIT-36L i PIT-37,
- 187 761 osób, – 39% podatników rozliczających się zgodnie z PIT-38,
- 190 797 osób – 23% podatników rozliczających się zgodnie z PIT-28 i PIT-39.

Do 15 września 2011 r. Tytułem 1-procentowego podatku należnego za 2010 r. przekazano 400,2 mln zł, co stanowi 0,67% łącznej kwoty podatku należnego.

Podatnicy składający zeznania:

- PIT-36, PIT-36L i PIT-37 – przekazali 383,4 mln zł, co stanowi 0,68% podatku należnego tej grupy podatników,
- PIT-38 – przekazali 8,8 mln zł, co stanowi 0,77% podatku należnego,
- PIT-28 i PIT-39 – przekazali 8,0 mln zł, co stanowi 0,5% podatku należnego.

Podatnicy, którzy w zeznaniach za 2010 r. złożyli wniosek o przekazanie 1% podatku należnego, przeciętnie przekazali organizacjom pożytku publicznego kwotę 39 zł. Składający zeznania:

- PIT-36, PIT-36L i PIT-37 – 39 zł,
- PIT-38 – 47 zł,
- PIT-28 i PIT-39 – 42 zł.

**POSIEDZENIE PODKOMISJI STAŁEJ DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W DNIU 15.02.2012 R.**

Na posiedzeniu w dniu 15 lutego 2012 r. podkomisja zapoznała się z zasadami funkcjonowania zakładów aktywności zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem zakładów prowadzonych przez samorzady terytorialne.

W myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność gospodarcza związana z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych może być realizowana przez zakłady aktywności zawodowej tworzone w celu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ww. ustawy podmiotami uprawnionymi do tworzenia zakładu aktywności zawodowej są: powiat, gmina, fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

Aby utworzyć zakład aktywności muszą zostać spełnione następujące etapy:

- złożenie wniosku o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładu;
- ocena formalna wniosku;
- opinia starosty w zakresie powołania zakładu;
- ocena merytoryczna wniosku z uwzględnieniem możliwości ekonomicznych samorządu;
- negocjacje warunków umowy i wysokości dofinansowania;
- zawarcie umowy;
- uzyskanie statusu;
- uruchomienie środków finansowych.

Wniosek o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności zakładu, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, organizator składa we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa. W pierwszej kolejności jednostka, która otrzymała wniosek, przeprowadza formalną ocenę jego poprawności i kompletności. W wypadku ujawnienia braków we wniosku organ przyjmujący wzywa organizatora do ich uzupełnienia w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku skutkuje jego nierozpatrzeniem. Wniosek złożony w sposób kompletny lub uzupełniony w terminie jest następnie przekazywany do zaopiniowania

staroście właściwemu dla miejsca siedziby zakładu. Opinia starosty, wydana w ciągu 14 dni, powinna uwzględniać oczekiwania społeczne na obszarze tworzenia zakładu. Po uzyskaniu pozytywnej opinii starosty wniosek wraca do samorządu województwa celem dokonania jego merytorycznej oceny. Na tym etapie rozpatrywania pod kątem prawidłowości planowanych kosztów utworzenia i działania zakładu, pod uwagę bierze się w szczególności: wysokość środków funduszu w danym roku, liczbę osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna lub autyzm) oraz wkład finansowy organizatora w utworzenie i działalność zakładu. Termin przeprowadzenia przedmiotowej analizy wynosi 30 dni. Wniosek może być rozpatrzony negatywnie lub pozytywnie, a wnioskodawca niezwłocznie musi zostać powiadomiony o rozstrzygnięciu.

Konsekwencją pozytywnej weryfikacji wniosku jest przejście do następnego etapu, czyli negocjacji na temat warunków umowy i wysokości dofinansowania za środków PFRON. Jest to etap najistotniejszy etap zarówno z punktu widzenia organizatora, jak i samorządu województwa. Podczas rozmów, które powinny trwać nie dłużej niż 30 dni ustalany jest ostateczny kształt projektowanego zakładu.

W myśl art. 68c ust. 2 pkt 1 ustawy, zakłady aktywności zawodowej mogą otrzymać ze środków PFRON dofinansowanie kosztów działania w wysokości nie przekraczającej 90%. Wysokość przekazywanych środków (w tym na wynagrodzenia osób niepełnosprawnych) stanowi iloczyn liczby osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym upośledzeniem zatrudnionych w zakładach i kwoty 1850 zł na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego zatrudnionego niepełnosprawnego w zakładzie aktywności zawodowej.

Środki Funduszu są podstawowym, ale nie jedynym, źródłem finansowania działania zakładów. Od 1 stycznia 2009 r., zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, samorząd został zobowiązany do dofinansowania zakładów w wysokości co najmniej 10%. Z zastrzeżeniem, że 10-procentowy udział samorządu województwa może być zmniejszany pod warunkiem znalezienia innych źródeł finansowania działalności zakładu. Cele na jakie można wydatkować środki uzyskane z tych źródeł, wyszczególniono w § 8 ust. 1 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 14 grudnia 2007 roku w sprawie zakładów aktywności zawodowej. Znalazły się tam m.in. wynagrodzenia dla zatrudnionych w zakładzie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Odrębną

kwestię stanowi uzyskiwanie przez zakłady działające jako samorządowe zakłady budżetowe miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników.

Na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych pracodawcy spełniającemu warunki określone w art. 26a-26c przysługuje ze środków PFRON miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych w wysokości określonej w ustawie. Takie dofinansowanie nie przysługuje jednak do wynagrodzenia pracownika w części finansowanej ze środków publicznych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, środkami publicznymi są m.in. dochody publiczne i przychody jednostek sektora finansów publicznych pochodzące z prowadzonej przez nie działalności oraz pochodzące z innych źródeł. Dochodami publicznymi są m.in. wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług świadczonych przez jednostki sektora finansów publicznych. Z uzyskiwanych przez zakłady aktywności zawodowej, będące jednostkami sektora finansów publicznych, dochodów i przychodów stanowiących środki publiczne, finansowana jest działalność tych jednostek, m.in. wynagrodzenia pracowników. Co oznacza, że zakłady aktywności zawodowej działające w formie samorządowych zakładów budżetowych, nie mają możliwości uzyskania dofinansowania do wynagrodzenia niepełnosprawnych pracowników. Takie stanowisko przedstawił minister finansów w piśmie z dnia 30 grudnia 2011 roku skierowanym do prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zdaniem Jarosława Dudy, podsekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej działających w formie samorządowych zakładów budżetowych, będzie możliwe jedynie w przypadku zmiany obowiązujących przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w tym zakresie.

W drugim punkcie posiedzenia podkomisja zajęła się kwestią finansowania lokalnych centrów rozwoju kapitału społecznego tzw. Świetlików - miejsc do organizacji m.in. punktów przedszkolnych, bibliotek, szkoleń, spotkań lokalnych kół i stowarzyszeń.

Paweł Orłowski, podsekretarz stanu z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przedstawił informację na temat zakresu prac wykonanych przez ministerstwo w związku z

przygotowaniami do wdrażania tego zadania. W ramach tego zadania wykonano następujące czynności:

- opracowano fiszkę do Planu Rozwoju i Konsolidacji Finansów Publicznych;
- przeprowadzono szerokie konsultacje z przedstawicielami różnych środowisk, a także zorganizowano spotkania: z KPRM, marszałkami województw, wojewodami, organizacjami pozarządowymi, Związkiem Gmin Wiejskich;
- przeanalizowano możliwość pomocy w bieżącym funkcjonowaniu utworzonych centrów w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki;
- opracowano wzór wniosku o przyznanie dotacji z budżetu państwa na utworzenie Centrum Aktywności oraz instrukcję jego wypełnienia;
- zlecono i odebrano od wykonawcy (Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN) analizę „Dobór gmin, do których skierowany jest program rozwoju sieci Centrum Aktywności dla dzieci i młodzieży”.

Środki na rozpoczęcie finansowania realizacji „światlików” zapisano w ustawie budżetowej na rok 2012, w rezerwie celowej, poz. 71. W I kwartale 2012 r. minister rozwoju regionalnego zaplanował przeprowadzenie konsultacji z marszałkami województw w sprawie wyboru gmin do udziału w zadaniu, a także konsultacje z ministrem pracy i polityki społecznej na temat podziału kompetencji w ramach realizacji tego zadania.

**WYBRANE KONFERENCJE I SEMINARIA
DOTYCZĄCE KONDYCJI
I PERSPEKTYW ROZWOJU
TRZECIEGO SEKTORA W POLSCE**

21 i 22 lutego 2012 r. odbyła się konferencja „Model współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi”, stanowiąca podsumowanie ponad dwuletnich prac nad projektem wypracowującym modelową współpracę między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Najważniejsze cele projektu to zwiększenie zakresu oraz poprawa jakości współpracy administracji publicznej (zwłaszcza samorządowej) i organizacji pozarządowych.

Wśród partnerów projektu znajdują się: Departament Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Instytut Spraw Publicznych, Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, Collegium Civitas, Związek Miast Polskich oraz Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich.

Przeprowadzone badania pokazały niezwykle istotną rolę kultury obyczaju w codziennych relacjach między organizacjami pozarządowymi a administracją samorządową. Od czasu wejścia w życie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie administracja samorządowa zbudowała systemy relacji z organizacjami pozarządowymi. Jak wynika jednak z przeprowadzonych sondaży, jakość tej współpracy oceniana jest na średnim poziomie. Autorzy badań wykazali, że stworzenie poprawnych relacji między tymi partnerami zależy nie tylko od przepisów prawnych, ale również od kultury relacji międzysektorowych.

W ramach projektu przygotowano podręcznik i poradnik w formie multimedialnej. Zawierają one opis modelu współpracy oraz praktyczne porady w tym zakresie. Partnerzy projektu zapowiedzieli kampanię promującą jego rezultaty, m.in. w postaci: konferencji, wydawnictw czy stron internetowych. Poradnik będzie rozprowadzany wśród organizacji pozarządowych i pracowników administracji samorządowej. Przewidziano także szereg działań informacyjnych w ramach wdrażania przedstawionego modelu z wykorzystaniem grup trenerów oraz ekspertów.

Zdaniem ekspertów, obu stronom projektu potrzebne są treningi z zakresu komunikacji interpersonalnej. Administracja samorządowa i organizacje biorą udział w szkoleniach dotyczących m.in.: pisania projektów, ich rozliczania, planowania, księgowości, prawa czy *public relations*. Brakuje natomiast szkoleń związanych z doskonaleniem nawiązywania i podtrzymywania kontaktów, rozwiązywania sporów, komunikowania się czy panowania nad emocjami w kontaktach codziennych. Jak wskazywano, trudności w komunikowaniu są bardzo często powodem trudności we współpracy, lub ją wręcz uniemożliwiają.

Podsumowując konferencję organizatorzy podkreślali, że poważnym wyzwaniem

pozostaje upowszechnienie założeń projektu i wdrożenie elementów składowych. Powodzenie zależy od znalezienia w społecznościach lokalnych emisariuszy, którzy przekonają praktyków do korzystania z poradnika podczas przygotowywania własnych standardów współpracy międzysektorowej.

**Program posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami
Pozarządowymi**

Data: 14.03.2012 r. (środa), godz. 13.00, sala nr 176

Program:

13:00 przywitanie (marszałek Bogdan Borusewicz, przewodniczący Zespołu)

13:10 dyskusja nad projektem planu prac Zespołu w bieżącej kadencji parlamentu

14:30 sprawy różne

14: 40 zakończenie